

A Fővárosi Ítéltábla dr. Juhász Gábor István ügyvéd **fél címe.**) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Böle Dezső Ügyvédi Iroda (**fél címe.**, ügyintéző: dr. Böle Dezső ügyvéd) által képviselt alperes neve (**alperes címe.**) alperes ellen jóhírnév megsértése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2016. április 5. napján meghozott 22.P.20.525/2014/36. számú ítélete ellen az alperes részéről 38. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését teljes egészében megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Mellőzi az alperes kereseti illeték megfizetésére kötelezését, a felperes által fizetendő kereseti illeték összegét 258.600 (Kétszázötvennyolcezer-hatszáz) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 426.572 (Négyszázhuszonhatezer-ötszázhetvenkettő) forint első- és másodfokú együttes perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2011. február 1-től 2012. március 13-ig dr. ... ügyvéd ügyvédjelöltje volt. Az alperes 2010-ben ...ban balesetet szenvedett. A felperes közelebbi kapcsolatban állt az alperessel és felvetette, hogy az ... biztosítótól kártérítés fizetése érdekében ellátna a képviseletét, melyre nézve 2011. április 1-jén az alperes megbízást adott dr. ... egyéni ügyvéd részére. A megbízási díjat a kártérítés 10%-ban + áfában jelölték meg. A 11.000 EUR-t kitevő kártérítési összeget az ... biztosító 2011. december 7-én utalta át dr. ... ügyvéd letéti számlájára, mely az akkori árfolyamon 3.304.180 forintot tett ki. Dr. ... 330.000 forint + áfa, mindösszesen 412.500 forintról ügyvédi munkadíj címén számlát állított ki, a fennmaradó 2.891.680 forintot pedig a bankból felvette és átvételi elismervénnyel átadta a felperesnek azzal, hogy továbbítsa azt az alperes részére. Pénz-átadásra a peres felek között 2011. december 9-én, ... nevű vendéglátóipari egység előtt, a felperes autójában került sor. Az ugyanezen a napon kelt átvételi elismervénnyel az alperes elismerte, hogy hiánytalanul átvette a felperestől a 2.891.680 forintot. Olyan kitétel is szerepel az átvételi elismervényen, hogy az átadott összegén kívül az alperesnek dr. ...sel szemben további követelése nincs.

2012 áprilisában kereste meg dr. ...t az alperes és édesanyja azzal, hogy szeretnének betekinteni a biztosítási iratokba. Az ügyvédi irodában történt, ezt követő egyeztetésekről 2012. május 2-án, május 7-én és május 30-án feljegyzések készültek, melyek alapján az alperes azt állította, hogy kizárólag 600.000 forintot vett át a fenti napon dr. felperes neve ügyvédjelölttől kártérítés címén és hogy nem került átadásra részére az ügyvédi munkadíjról szóló készpénzfizetési számla, sem pedig

2.891.680 forint. Az átvételi elismervényeket nem ő írta alá, a kártérítési ügy részleteiről semmilyen tájékoztatást nem kapott. A felek nézetkülönbségei miatt dr. ... írásszakértőt kért fel, aki a szakértői véleményében megállapította, hogy az átvételi elismervényen szereplő aláírás nem az alperestől származik. Ezt követően a felperes úgyszintén igazságügyi szakértőt bízott meg az inkriminált irat vizsgálatával, ... személyében, aki azt állapította meg, hogy az átvételi elismervényen fellelhető aláírás minden kétséget kizáróan az alperestől származik.

Miután sikertelen volt az alperesnek a dr. ... egyéni ügyvédhez címzett, a 2.281.680 forint megfizetésére vonatkozó felhívása, ezt követően a Pesti Központi Kerületi Bíróságon megbízási szerződésből eredő igény elszámolása iránt pert kezdeményezett, melyben az alperes dr. ..., míg az alperes pernyertesség érdekében a beavatkozó a jelen per felperese volt. A kereseti kérelmében a jelen per alperese megismételte az ügyvédi irodában az egyeztetések során előadottakat. A bíróság a büntető eljárásban beszerzett ... igazságügyi írásszakértő szakértői véleményének felhasználásával megállapította, hogy a pénz átvételének az elismerésére vonatkozó iraton a névtulajdonos, azaz alperes neve aláírása található, ezért elutasította a kereseti kérelemben foglaltakat.

Időközben a dr. ..., valamint az alperes által kezdeményezett, és az alperes fellebbezése folytán megismételt ügyvédi kamarai eljárásban nem került sor a felperes elmarasztalására. Az alperes, mint panaszos a kamarai eljárás során előadta, hogy a letétként kezelt kártérítési összeget nem teljes körűen vette át a felperestől. A kamarához benyújtott fellebbezésében előadta, hogy „amennyiben dr. felperes neve begyanúsításra kerül, úgy az ügyvédjelölti jogviszonyának a felfüggesztése indokolt, mivel túrhetetlen, és az ügyvédi kar tekintélyére, az ügyvédekbe vetett közbizalomra nézve súlyosan sérelmes, hogy ügyvédjelölti tevékenységet folytasson.”

Dr. ... büntetőfeljelentéssel élt ismeretlen elkövetővel szemben a ... Rendőrkapitányságon, ahol az alperes megismételte azokat a tényállításait, miszerint a fenti napon a felperestől csak 620.000 forintot kapott, átvételi elismervényeket pedig nem írt alá. Az eljárás vádemelés nélkül ért véget.

A felperes és az alperes évekkel ezelőtt közös baráti társasághoz tartoztak, ahol a jogi végzettségű felperest segítőkésznek ismerték a többiek, ezért gyakran fordultak hozzá jogi tanácsért. Az alperes a baráti körben is elmondta az üggyel kapcsolatos tényállításait, különböző eljárásokról nyilatkozott. Közölte, hogy a felperes nem adott át neki jelentős biztosítási összeget, tulajdonképpen őt átverte. A felperes a baráti körben tapasztalta a felé irányuló bizalmatlanságot, ezek a kapcsolatai meglazultak, nem hívták a korábban együtt lebonyolított szabadidős tevékenységekre.

A felperes munkájára is jelentős negatív hatást gyakoroltak az alperesi tényállítások az ennek kapcsán folyamatban volt ügyek. Dr. ... ügyvédi irodájában a felperes munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnt. 2012. április 23. napjától dr. ... ügyvédnél dolgozott ügyvédjelöltként. Itt ugyancsak tudomást szereztek a kollégái arról, hogy az alperes eljárást kezdeményezett vele szemben, mivel jelentős összeget a részére nem adott át. A felperes irányába a munkatársak bizalma megcsappant, visszahúzódóvá vált, önbizalma lecsökkent. Amíg az őt tisztázó igazságügyi szakértői vélemény nem született meg, addig a családja is elhúzódott tőle, feszültté, idegessé vált, testszerte kiütései keletkeztek.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (későbbiekben: régi Ptk.) 78. § (1) és (2) bekezdései, valamint 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát a következő állításaival:

- a dr. ... egyéni ügyvédi irodájában 2012. május 2-án tett azon nyilatkozataival, hogy „kizárólag 600.000 forintot vett át dr. felperes neve ügyvédjelölttől kártérítési összeg címén”,

- „dr. felperes neve nem adta át alperes részére sem az ügyvédi munkadíjról szóló készpénzfizetési számlát, sem pedig a 2.891.680 forint átvételéről szóló átvételi elismervényt" „az átvételi elismervény egyik példányát sem ő írta alá.", „a kártérítési üggyel kapcsolatban semmilyen levelezést, tájékoztatást, semmilyen okiratot részére dr. felperes neve nem adott át.", „dr. felperes neve vonatkozásában felmerült bűncselekmény elkövetésének a gyanúja".

- A dr. ... egyéni ügyvéd irodájában 2012. május 7-én tett azon nyilatkozataival, hogy „610.000 forintot adott át részére dr. felperes neve", „a kártérítés pontos összegét, melyet folyósítottak részére 2012. május 2. napján ismerte meg", „az ügyvédi munkadíjról szóló készpénzfizetési számlát dr. felperes neve megmutatta részére, de nem adta át".

- A dr. ... egyéni ügyvéd irodájában 2012. május 30-án tett azon nyilatkozataival, hogy „fenntartja, hogy I-III-as sorsszámú átvételi elismervényt nem ő írta alá, a szakértői vélemény megállapítása helyes".

A Budapesti Ügyvédi Kamara előtt 7.397, illetve 212V.256/11. számú ügyben 2012. június 14-én kelt panaszában tett azon nyilatkozataival: hogy

- „a felperes nem adott neki semmiféle iratot vagy bizonylatot, csak 610.000 forintot adott át a részére",

- 2012. május 2-án szembesült a biztosító által átutalt összegről, az átvételi elismervényeken nem az ő aláírása van, illetve az átvételi elismervényeket nem is látta 2012. május 2-áig."

- „dr. ... elmondta, hogy dr. felperes neve már nem dolgozik nála ügyvédjelöltként, mivel többször is panasz volt a munkavégzésével kapcsolatban."

- „... gyémánt fokozatos igazságügyi írásszakértő szakértői véleménye nem felel meg a valóságnak." „Méltatlannak tartom dr. felperes neve velem szemben való leértékelő magatartását, amilyen módon az ügy intézése alatt velem eljár, továbbra is kijelentem, hogy az aláírások nem tőlem származnak, én kizárólag 610.000 forintot kaptam dr. felperes nevetől a nekem járó 2.891.680 forint helyett. Dr. felperes neve nekem az eljárással kárt okozott".

A Budapesti Ügyvédi Kamaránál előterjesztett, a Magyar Ügyvédi Kamarának címzett 2012. október 31. napján kelt fellebbezésében tett azon nyilatkozataival hogy: „A Budapest ... Rendőrkapitányság előtt 01140-3561/2012. számú büntetőeljárásban, mely a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt folyik, a gyanúsítás felperessel szemben megtörtént, illetve beszerzésre került egy igazságügyi írásszakértői vélemény is."

„Amennyiben dr. felperes neve begyanúsításra került, úgy az ügyvédjelölti jogviszonyának felfüggesztése indokolt, mivel türheterlen és az ügyvédi kar tekintélyére és az ügyvédekbe vetett közbizalomra nézve is súlyosan sérelmes, hogy ügyvédjelölti tevékenységet folytasson".

„Álláspontja szerint ... szakvéleménye semmilyen bizonyítóerővel nem bír, hiszen még írásmintát sem vett alperestől, egyértelműen szakszerűtlen és valótlan tartalmú szakvéleményt készített a szakértő".

A PKKB előtt 35.P. 90.066/2012. számú ügyben 2012. július hó 20-án kelt keresetében tett azon nyilatkozataival, hogy: „Azon az estén (2011. december 9.) találkoztam dr. felperes neveral, aki nekem mindösszesen 610.000 forintot adott át. Azt hittem, hogy a költségük levonása után nekem ennyi maradt. Átadta részemre az ügyvédi munkadíjról szóló számlát, melyet csatolok. Ezen összeg bruttó 412.500 forint volt, dr. felperes neve nem adott információt arról, hogy a biztosító pontosan mennyi pénzt utalt át dr. ... ügyvédnek."

- „Dr. felperes neveral szemben fegyelmi eljárás, illetve ismeretlen elkövetővel szemben büntetőeljárás indult." „Azt az átvételi elismervényt, amely szerint én (alperes neve) a biztosítási összeget átvettem, nem én írtam alá és semmilyen más átvételi elismervényt nem írtam alá a pénz átvételekor".

A PKKB előtt 35.P.90.066/2012. számú ügyben 2012. december 5-én érkezett 2012. december 3-án kelt beadványában tett azon nyilatkozataival, hogy: „... az én aláírásom szerepel. Az átvételi

elismervényen, azonban nem." „, alá hamisított aláírásokat tartalmazó átvételi elismervényeknek".

A régi Ptk. 84. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest a jogsértés abbahagyására és tiltsa el a további jogsértéstől, valamint a 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján alkalmazandó 355. § és 359. § (1) bekezdése szerint 309.801 forint vagyoni és 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kötelezze. A vagyoni kártérítés iránti igényét arra alapította, hogy az alperes által okozott sérelmek miatt részéről kényszerű munkahely-váltásokra került sor, és igazolhatóan kevesebb jövedelemre tett szert. A nem vagyoni kártérítés iránti igényét az egészségi és pszichés állapotának romlására, valamint párkapcsolatának, baráti kapcsolatainak megszűnésére, meglazulására, az összességében kialakult hátrányos élethelyzetére, és ezek kiváltó okaként az alperes által kezdeményezett eljárásokra vezette vissza.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Teljes egészében vitatta a 2011. december 9. napjára előadott felperesi tényállításokat, megismételve, hogy a felperes részéről nem került sor a 2.891.680 forintnak az átvételi elismervény ellenében történt átadására. Kiemelte, hogy a pénzátadás egy reál-aktus, annak megtörténte, avagy meg nem történte - a rendelkezésre álló adatok alapján - már nem ellenőrizhető. Utalt a különböző eljárásokban készített igazságügyi írásszakértői vélemények ellentmondásosságára, arra, hogy nem létezik kétséget kizáró bizonyíték a perbeli napon történteke. Hangot adott annak az álláspontjának, hogy a felperes által hivatkozott jogsérelem nem valósulhatott meg, hiszen csak állampolgári lehetőségével élt, amikor a kamarához a panaszt benyújtotta, más eljárást pedig nem kezdeményezett.

A felperes egyébként sem igazolta, hogy milyen vonatkozásban sérült a társadalmi megítélése, az általa előadottak pedig alkalmatlanok a kereset teljesítésére. Kiemelte, hogy a jóhírnév csorbítása kapcsán két - együttes - feltételnek kell megvalósulnia. Egyrészt a jóhírnév csorbítására alkalmas állításnak kell elhangzania, másrészt annak nyilvánosságra is kell kerülnie, - azonban ilyeneket a felperes az eljárás során nem igazolt, annál is inkább, mivel a különféle eljárásokban csak az érdekeltek és a hatósági szervek vettek részt.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát a következő állításaival:

- a dr. ... egyéni ügyvédi irodájában 2012. május 2-án tett azon nyilatkozataival, hogy „kizárólag 600.000 forintot vett át dr. felperes neve ügyvédjelölttől kártérítési összeg címén”, „dr. felperes neve nem adta át alperes részére sem az ügyvédi munkadíjról szóló készpénzfizetési számlát, sem pedig a 2.891.680 forint átvételéről szóló átvételi elismervényt” „az átvételi elismervény egyik példányát sem ő írta alá”, „a kártérítési ügygel kapcsolatban semmilyen levelezést, tájékoztatást, semmilyen okiratot részére dr. felperes neve nem adott át”, „dr. felperes neve vonatkozásában felmerült bűncselekmény elkövetésének a gyanúja”.

- Dr. ... egyéni ügyvéd irodájában 2012. május 7-én tett azon nyilatkozataival, hogy „610.000 forintot adott át részére dr. felperes neve”, „a kártérítés pontos összegét, melyet folyósítottak részére 2012. május 2. napján ismerte meg”, „az ügyvédi munkadíjról szóló készpénzfizetési számlát dr. felperes neve megmutatta részére, de nem adta át”.

- A dr. ... egyéni ügyvéd irodájában 2012. május 30-án tett azon nyilatkozataival, hogy „fenntartja, hogy I-III-as sorszámu átvételi elismervényt nem ő írta alá”.

- A Budapesti Ügyvédi Kamara előtt 7.397, illetve 212V.256/11. számú ügyben 2012. június 14-én kelt panaszában tett azon nyilatkozataival: hogy „a felperes nem adott neki semmiféle iratot vagy bizonylatot”, „csak 610.000 forintot adott át felperes alperes részére”. „, 2012. május 2-án szembesült a biztosító által átutalt összegről”, „az átvételi elismervényeken nem az ő aláírása van, illetve az átvételi elismervényeket nem is látta 2012. május 2-áig”,

„ továbbra is kijelentem, hogy az aláírások nem tőlem származnak, én kizárólag 610.000 forintot

kaptam dr. felperes nevetől a nekem járó 2.891.680 forint helyett. Dr. felperes neve nekem az eljárással kárt okozott".

A Budapesti Ügyvédi Kamaránál előterjesztett, a Magyar Ügyvédi Kamarának címzett 2012. október 31. napján kelt fellebbezésében tett nyilatkozataival: „a Budapest ... Rendőrkapitányság előtt 01140-3561/2012. számú büntető eljárásban, mely a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt folyik, a gyanúsítás felperessel szemben megtörtént."

A PKKB előtt 35. P. 90.066/2012. számú ügyben 2012. július hó 20-án kelt keresetében tett azon nyilatkozataival, hogy: „azon az estén (2011. december 9.) találkoztam dr. felperes neveral, aki nekem mindösszesen 610.000 forintot adott át. Azt hittem, hogy a költségük levonása után nekem ennyi maradt. Átadta részemre az ügyvédi munkadíjról szóló számlát, melyet csatolok. Ezen összeg bruttó 412.500 forint volt, dr. felperes neve nem adott információt arról, hogy a biztosító pontosan mennyi pénzt utalt át dr. ... ügyvédnek." „Azt az átvételi elismervényt, amely szerint én (alperes neve) a biztosítási összeget átvettem, nem én írtam alá és semmilyen más átvételi elismervényt nem írtam alá a pénz átvételekor".

A PKKB előtt 35.P.90.066/2012. számú ügyben 2012. december 5-én érkezett 2012. december 3-án kelt beadványában tett azon nyilatkozataival, hogy: „az én aláírásom szerepel, az átvételi elismervényen, azonban nem", „aláhamisított aláírásokat tartalmazó átvételi elismervények ezek".

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a felperes részére 800.000 forint nem vagyoni kártérítést, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest az államnak járó mindösszesen 258.600 forint le nem rótt kereseti illeték megfizetésére, míg ezt meghaladóan úgy rendelkezett, hogy a felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik.

Határozata indokolásában a felperes által a kereseti kérelmében felhívott jogszabályi rendelkezéseken túl a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2013. (VI. 17.) állásfoglalására hivatkozva összegezte, hogy a négy előzményi eljárásban az nyert megállapítást, hogy az alperes valótlanul állította, hogy a felperes nem adta át részére a kártérítés teljes összegét, továbbá, hogy nem ő írta alá az átvételi elismervényeket. A bírói gyakorlatra utalással emelte ki, hogy önmagában személyiségvédelmi per megindítására nem ad alapot a más által kezdeményezett nyomozati eljárás és abban az esetben sincs mód ilyen igény érvényesítésére, ha és amennyiben a tényeket az érintett a valóságnak megfelelően közölte. Azonban a már befejezett eljárások eredményei azt támasztották alá, hogy az alperes részéről hiányzott a tények valós előadása. A jóhírnév megsértése kapcsán kiemelte, hogy megalapozza ezeket a hivatkozásokat, amennyiben a valótlan tényállítás objektíve alkalmas az érintett személy hátrányos megítélésének a kiváltására, a jogsértés megállapíthatóságának ugyanis nem feltétele annak bizonyítása, hogy ez a hátrányos megítélés ténylegesen be is következett. Utalt arra, hogy a felperes édesapjának vallomását nem tudta értékelni, továbbá igazoltnak vélte azokat a felperesi tényállításokat, amelyek arra vonatkoztak, hogy a munkahelyi, családi kapcsolatai, és a baráti társaságban a megítélése hátrányosan változott a történetek kapcsán, mely nagymértékű presztízsvesztést jelentett a számára. Az elszenvedett egészségügyi hátrányok kapcsán kiemelte, hogy ... bőrgyógyász szakorvos nyilatkozata alapján nem lehet megállapítani, hogy az ún. Lichen-kór, - amelyben a felperes szenved - az alperes által kezdeményezett eljárások miatt alakult volna ki, ezért elutasította az igazságügyi orvosszakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványt. A vagyoni igények körében kifejtette, hogy a munkahely változtatás kapcsán állított hátrányokat a felperes nem igazolta.

Összességében igazoltnak látta a felperesnek a munkahelyi és az egyéb sérelmekkel kapcsolatos, az alperesi kijelentések folytán elszenvedett sérelmeit, és részben helyt adott a kereseti kérelemben foglaltaknak. Az 5.000.000 forintos nem vagyoni kártérítés iránti igényből csak 800.000 forintot

talált megállapíthatónak. Mint szükségtelent - mellőzte az alperes által felajánlott, **a ... és ...** meghallgatására vonatkozó tanúbizonyítást. A pernyertességük arányához igazodó perköltségben marasztalta az alperest és a felperest a részleges pernyertesség szabályai szerint.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a felperes kereseti kérelmének a teljes elutasítását, másodlagosan a nem vagyoni kártérítés összegének a jelentős mérséklését kérte, míg harmadlagos kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére irányult.

Jogorvoslati kérelme indokaként az utóbbi kérelem kapcsán arra hivatkozott, hogy nem került sor az alperes személyes meghallgatására és az általa benyújtott bizonyítási indítvány folytán dr. **... és ...** meghallgatására sem, mely a peres felek jogegyenlősége miatt is nélkülözhetetlen lett volna, - ezáltal megsértette az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatása iránti fellebbezési kérelmében sérelmezte, hogy 11 pontban alaposnak találta az elsőfokú bíróság a keresetet. Előadta, hogy az ítélet rendelkező részében foglalt egyes kijelentések a részéről nem is hangzottak el, másrészt nem tekinthetőek jogsértő jellegűnek. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a történeti tényállást alapvetően helyesen állapította meg, azonban a megbízási jogviszonyból eredő elszámolási per iratait is tévesen értelmezte azzal kapcsolatban, hogy ő 2011. december 9-én átvételi elismervénnyel átvette volna a felperestől a 2.891.680 forintot. Ez nem lehet helytálló következtetés, mivel a szembesítések sem vezettek eredményre. Az átvételi elismervényeken lévő aláírás pedig továbbra is kétséges, nem egyértelmű.

Az ügy mikénti megítélése szempontjából az ügyészség álláspontját sem lehetett volna figyelmen kívül hagyni, melyben utalás történt arra, hogy a tényállás kétségmentesen már nem tisztázható. Egyébként pedig a Pp. alapelvi szinten rögzített 4. §-a alapján a polgári bíróságot más polgári bíróság által megállapított tényállás nem köti, az ítéleti megállapítások pedig nem foglalják magukba a személyiségi jogot sértő magatartásokat.

Úgy vélekedett, hogy egy perbeli álláspont kifejtése önmagában nem minősülhet jóhírnév sértőnek. Egyébként is zárt és arra alkalmatlan közegben nem lehet a kijelentés tekintetében a jogsértést, a híresztelést megállapítani. Kiemelte, hogy az EBH2002. 624. számú eseti döntés értelmében egy büntetőeljárás kezdeményezése önmagában személyiségvédelmi per megindítására nem jogosít fel. A felperes nem kérte munkahelyi princípálisainak a meghallgatását, ezért minden ezzel kapcsolatos ítéleti megállapítás alaptalan. A peres felek baráti társaságából érkező tanúk pedig kioktatottak és betanítottak voltak, az egyikük pedig kijelentette, hogy a történeteket nem is **...tól** hallotta,- aminek a kereset megítélése szempontjából alapvető jelentősége volt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem nyújtott be.

Mellőzi az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének 6. oldal 1. bekezdésében foglalt ténymegállapításait.

Az alperes fellebbezése alapos.

A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiekben: Pp.) 228. § (4) bekezdése alapján rögzíti az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott, ezért jogerőre emelkedett rendelkezése a felperesi keresetet részben elutasító ítéleti döntés. Az ítélet tábla ezt meghaladó részében a Pp. 253. § (1) és (3) bekezdései alapján, a kérelem és ellenkérelem

korlátai között, érdemben bírálta fölül az elsőfokú rendelkezéseket, ugyanis nem volt ok azoknak a harmadlagos fellebbezési kérelem szerinti hatályon kívül helyezésére.

Az ítéletábra álláspontja szerint nincsenek olyan tisztázandó tények az ügyben, amelyek a tényállás további felderítése érdekében szükségessé tették volna a másodfokú eljárásban az alperes által kifogásolt tanúmeghallgatás foganatosítását, avagy az ítéletnek a Pp. 252. § (3) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését a további bizonyítás lefolytatására.

A régi Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A régi Ptk. 78. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés kimondja: a jóhírnév sérelmét jelenti különösen ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

Jóhírnév rontást alapvetően az objektív valóságnak meg nem felelő, sértő tartalmat hordozó közlés jelenthet, mely a mástól szerzett információk továbbadásával is megvalósulhat. Összességében a valótlan tényállítást tartalmazó kijelentés akkor eredményezhet jogsértést, ha alkalmas az érintett személy társadalmi megítélésének a hátrányos befolyásolására.

Mindezek értelmében az elsőfokú bíróság helytálló érvelése szerint a személyiségi jogi perben a felperesi kereset tárgyává tett alperesi kijelentések jogsértő jellegét kellett vizsgálni.

Az elsőfokú eljárásban 10. sorszám alatt 2014. december 22. napján - az elsőfokú bíróság többszöri felhívására - csatolt keresetpontosítás alapján megállapítható, hogy a felperes kizárólag a jelen pert megelőző különféle eljárásokban tett alperesi nyilatkozatokat, kijelentéseket tette a kérelme tárgyává. Maga a petitum nem tartalmaz a felperes baráti körével, egészségkárosodásával, korábbi munkahelyein elszenvedett esetleges sérelmekkel, avagy a családjával fenntartott kapcsolata megromlását eredményező, esetleges alperesi megnyilvánulásokkal kapcsolatos személyiségsértésre való utalást.

Nem kétséges a Pp. 121. § (1) bekezdésének c), és e) pontjai alapján, hogy a bíróság döntésére irányuló határozott kérelemnek a felperes által előadott tényálláson kell alapulnia.

Az irányadó bírói gyakorlat szerint a személyiségvédelmi ügyekben is alkalmazandó a sajtóhelyreigazítási perek gyakorlata, miszerint a keresetnek történő helyt adás esetén a helyreigazítás szövegét a bíróság belátása szerint állapítja meg (PK 15 -ös állásfoglalás I. pontja).

E fenti rendelkezések egybevetése az adott ügyben azonban nem eredményezhette, hogy a bíróság - túlterjeszkedve a felperes kérelmén (Pp. 215. §) - vizsgálat, avagy bármiféle ítéleti rendelkezés tárgyává tegye azokat a kereseti tényállási elemeket, amelyek ez utóbbival, tehát a baráti körrel, munkahellyel, társ kapcsolattal, avagy a felperesnek a családjához fűződő viszonyával kapcsolatosak.

Mindezekre vonatkozó megállapítások, és érvek is mellőzendők az elsőfokú ítéletből, mivel a konkrét kereseti kérelem szempontjából nincs jelentőségük.

A felperes nem kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a jóhírnevének a megsértését a baráti körben terjesztett alperesi tényállítások folytán, ezért nincs jelentősége ... (20. jegyzőkönyv), ... (23. jegyzőkönyv), ... és ... (35. jegyzőkönyv) meghallgatásának, az abból levont indokolásbeli következtetéseknek sem.

Elsősorban a felperest terhelte a perben annak megfelelő igazolása, hogy az általa sérelmezett alperesi kijelentésekkel a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogai sérültek, míg - sikeres felperesi bizonyítást követően - az alperest a tényállításai valós voltának igazolása.

A Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre

bocsátása a feleket terheli.

A fél köteles tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait a gondos és eljárást elősegítő pervitel követelménye szerint megtenni. A bizonyítás esetleges sikertelensége - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a bizonyításra köteles felet terheli (Pp. 141. § (2), (6) bekezdése).

Mindezek értelmében az elsőfokú bíróság feladata az volt, hogy szigorúan a petitumban, az egzakt kereseti kérelemben foglalt mondatokat vizsgálja, melyekre nézve - a helytálló alperesi jogorvoslati kérelem szerint - egyértelműen megállapítható, hogy azok nem hordoznak jogsértő tartalmat. Az ezzel ellentétes elsőfokú ítéleti álláspont téves.

Önmagában helyes az elsőfokú bíróságnak az irányadó bírói gyakorlatra történő azon utalása, miszerint a személyiségvédelmi perekben nem ad alapot a kérelem teljesítésére az, ha a büntető feljelentés kapcsán nem történt vádemelés.

E körben megjegyzést érdemel, hogy az alperes csupán az ügyvédi kamarához nyújtott be panaszt a felperessel szemben, melyet dr. ... is megtett, ezért nincs olyan eljárás, melynek esetleges alaptalan kezdeményezése az alperes terhére írható. Másrészt az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás (ítélet 3. oldal 9. bekezdés) is pusztán annyit tartalmaz, hogy „a felperes részéről a kocsiában az alperes részére pénzátadás történt” - mely nem teszi lehetővé azt a jogi indokolásban levont következtetést, hogy a 2.891.680 forint átadása meg is történt. Ezt a per egyéb adatai sem teszik kétséget kizáróan megállapíthatóvá. E körben is helyes megjegyzést tartalmaz az alperesi fellebbezés, amikor a büntető ügyben az ügyészség határozatára utal, miszerint tényszerűen már nem állapítható meg, hogy mekkora összeg került átadásra a perbeli napon. Itt emeli ki az ítélet tábla, hogy a 23. jegyzőkönyv 3., 5. oldala szerint a felek által is előadott, hogy az alperes ellen a felperes hamis tanúzás miatt két ízben is büntetőeljárást kezdeményezett, melyek ugyancsak vádemelés nélkül szűntek meg.

Osztja az ítélet tábla az alperesi képviselőnek a fellebbezési tárgyaláson előadott azon álláspontját is, hogy a felperes önmagában is ellentmondó nyilatkozatot tett a rendelkezésre álló adatok alapján a dr. ... ügyvédi irodájában 2012. május 7. napján tartott egyeztetésen, amikor - első ízben szembesülve a perbeli jogviszony alapját képező problémakörrel - kétszer akként nyilatkozott, hogy nem emlékszik arra, hogy mekkora összeget adott át az alperesnek (Kereset 9. számú melléklet F/2. 2012. május 7. -i feljegyzés 1. oldal 9. és 13. bekezdés).

Ilyen peradatok mellett - és a 2.891.680 forint átadását rögzítő ítéleti ténymegállapítás hiányában - nincs mód a felperesi kereset részbeni teljesítésére sem.

Nem kétséges, hogy a Pp. alapelvi szinten rögzített 4. §-a alapján a polgári bíróságot az eljárása során a bizonyítékok körében csak és kizárólag a büntetőbíróságnak a bűnösséget megállapító határozata köti. Nyilvánvaló, hogy az előzményi eljárások adatai a jelen perben is értékelendőek voltak, azonban nem pusztán a jogerős határozatok, hanem valamennyi releváns peradat, így az ügyvédi irodai egyeztetésen elhangzottak is.

Az alperes által sem vitatott, hogy a felperesi kereset tárgyává tett kijelentések tényállításnak, nem pedig véleménynek minősülnek, ezért is azok valós tartalmával kapcsolatos bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte. Ez a kötelezettség akkor merült volna fel, amennyiben a felperes bizonyítja, hogy a kereset tárgyává tett alperesi objektíve tényközlés valótlan és a társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolta - mely bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget. A fentiekben túlmenően, ítéleti bizonyossággal, minden kétséget kizáróan az sem volt megállapítható, hogy az alperes írta volna alá az inkriminált átvételi elismervényeket - a különböző eredményt hozó szakértői vélemények figyelembevételével.

Mindezek okán egyértelmű, hogy az alperes által a különféle eljárásokban előadottak nem voltak mindet alapot nélkülözők.

Másrészt megjegyzést érdemel, hogy azért sincs relevanciája az alperes által közölt tényállítások valós, avagy valótlan tartalmának, mivel a bírói gyakorlat következetes abban, hogy önmagában a valótlan tényállítás sem képezheti személyiségi jogi jogsértés alapját, ha és amennyiben az nem indokolatlanul sértő (BH 2001. 469.).

Erre nézve kiemeli az ítéletábra, hogy az alperes által a különböző hatósági eljárásokban előadottak nem voltak indokolatlanul lejáratoók. Az alperes szóhasználat, a konkrét kereseti kérelem tárgyává tett kifejezések semmiben nem térnek el a hasonló ügyekben általánosan elfogadott, szokásosan használt megszövegezéstől. Azok lejártó, hírnévrontó célzatát az alperes részéről nem lehet megállapítani. Ilyen szándék hiányában pedig személyiségvédelmet a felperes nem veheti igénybe.

Mivel a felperes esetében nem állapítható meg olyan személyiségi jogi jogsértés, mely kompenzálást igényelne, - ezért a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés iránti igény elutasításához nem fűz további indokokat.

Jogsértés hiányában az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és reformatórius jogkörében eljárva a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A felperes mindezek értelmében pervesztes lett, ezért a Pp. 239. § -a alapján is alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint viselni tartozik a perrel felmerült költségeit, mely 2×30.000 forint kereseti illetékből áll és amelyet levonásba helyezett az ítéletábra az 5.309.801 forintos perérték kapcsán megállapítható 318.588 forintból, így az eredmény - kerekítve - 258.600 forint.

Részleges pervesztesség hiányában mellőzte a másodfokú bíróság az alperes terhére megállapított perköltség-viselést. A pernyertes alperesnek járó együttes első- és másodfokú perköltséget - mint ügyvédi munkadíj mértékét pedig - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg áfával terheltként, hogy az elsőfokú eljárásban 5.309.801 forint volt a pertárgyérték, míg a másodfokú eljárásban 800.000 forint.

Itt érdemel megjegyzést, hogy a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta ellenére az alperes a jogorvoslati kérelmén leróta a 64.000 forint fellebbezési illetéket, mely ugyancsak a felperes által fizetendő perköltségeket gyarapítja.

A pernyertes alperesnek járó mindösszesen 426.572 forint perköltség az alábbi tételekből tevődik össze: 337.172 forint + 25.400 forint + 64.000 forint elsőfokú és másodfokú Áfával terhelt ügyvédi munkadíj és alperes által lerótt fellebbezési illeték.

Budapest, 2017. március 30.

Dr. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s. k.
előadó bíró

. Tóth Gabriella s. k.

bíró